

Onderwijsinnovatie; waar hebben we het over?

Dr. Fleur Prinsen, lector Digitale Didactiek

Gepubliceerd op 11 november 2018 op LinkedIn

praktijkgericht **onderzoek**

Kenniscentrum
Talentontwikkeling

Wat versta jij eigenlijk onder onderwijsinnovatie? Ik kan me voorstellen dat het verschillende ideeën oproept?

In mijn vorige artikel benaderde ik het als een proces, dat gevolgd wordt bij het (her)ontwerpen van ons onderwijs. Ik ben geïnteresseerd in dit proces en de rol die verschillende soorten kennis hierin spelen. Zo'n proces kan aangezet worden door een nieuw idee over hoe leren het beste plaatsvindt, of er kan een nieuwe methode uitgetoetst worden die tot betere resultaten leidt.

Maar waaruit bestaan de innovaties zelf? Naast het 'hoe', kunnen we kijken naar wat er eigenlijk vernieuwd wordt tijdens dit innovatie proces.

Innovaties kunnen bestaan uit een nieuwe didactische strategie, die je gaat inzetten bij je (online) lessen, maar het kan ook bestaan uit het uitproberen van een nieuw didactisch instrument of medium voor die lessen, of een nieuw leerproces dat je wil activeren. En soms moeten ook institutionele structuren opnieuw ingericht worden, zodat vernieuwing kan ontstaan in didactiek en/of het leerproces.

Bij het 'wat' van onderwijsinnovatie heb ik me als onderwijspsycholoog en onderzoeker meestal gericht op het leerproces.

Dat begint bij de cognitieve processen die in ons brein plaatsvinden tijdens het leren. Vanuit de cognitieve theorie weten we bijvoorbeeld dat leren effectief kan zijn als geleerd wordt aan de hand van concrete voorbeelden, we de lesinhouden afwisselen (interleafing), we mogelijkheden aanreiken voor 'dual coding', de student zijn studiemomenten spreidt (spaced practice), of zelf probeert de stof uit te leggen (elaboration). Dit heeft te maken met hoe de hersenen associaties leggen en verbindingen maken, en met de beperkingen van ons werkgeheugen.

Maar om leren te verklaren moeten we toch ook echt verder kijken dan het brein. Een actieve studiehouding, voldoende motivatie om te leren, zelfvertrouwen; de voorwaarden voor leren liggen ook in de sociale omgeving van de lerende. We hebben allemaal rolmodellen nodig waarmee we ons kunnen identificeren, of iemand die ons leert om onszelf specifieke en uitdagende doelen te stellen.

Achter onderwijs-innovatie termen zoals 'flexibilisering' of 'blended learning' zitten allerlei ideeën over het 'wat' van de innovatie. Soms zit die innovatie meer in het waar- en wanneer van het leren; het leerproces zelf is niet de focus, maar wel de mogelijkheid om overal en altijd te kunnen leren. En bij blended learning wordt bijvoorbeeld nagedacht over hoe je online het leerproces het beste kan activeren, en de meerwaarde die online voorbereiding kan hebben voor verdieping tijdens de les.

En dit zijn dan nog maar een paar mogelijkheden! Waar wordt jij enthousiast van? Welke 'wat' zou jij aanpakken?

Hogeschool Rotterdam
Kenniscentrum Talentontwikkeling

Museumpark 40
3015 CX Rotterdam
Nederland

Dr. Fleur Prinsen

T: 010 - 794 6880
E: f.r.prinsen@hr.nl
W: www.hr.nl/digdidactiek
LinkedIn: www.linkedin.com/in/fleurprinsen